

Rozwój seksualny u dzieci.

Małe dzieci, jeszcze przed osiągnięciem dojrzałości płciowej, są również istotami seksualnymi. Jednak ich seksualność nie jest tożsama z seksualnością dorosłych - maluch dąży do przyjemności lub działa w celu zapewnienia potrzeby przywiązania i przynależności. Pierwsze kilkanaście lat rozwoju są fundamentem dla seksualności w życiu dorosłym, dlatego tak ważna jest postawa rodziców i opiekunów wobec poszczególnych zachowań przedszkolaka.

Zachowania budujące seksualność dziecka

Rozwój seksualny rozpoczyna się już w okresie prenatalnym (na USG można obserwować reakcje seksualne - wzwody wśród chłopców). Po narodzinach dzieci potrzebują bliskości fizycznej: głaskania, przytulania, całowania - doznań zmysłowych dających poczucie bezpieczeństwa.

W dalszych etapach istnieje kilka typowych zachowań, budujących seksualność dziecka:

- **Nauka korzystania z nocnika i toalety** - Wbrew pozorom, nabywanie umiejętności samodzielnego zaspokajania potrzeb fizjologicznych jest istotnym elementem rozwoju seksualnego. Reakcje rodziców i opiekunów na jego próby korzystania z nocnika budują mu obraz tego, jak postrzega siebie, swoje ciało, a także zdolności i predyspozycje ciała.
- **Podglądanie rodziców** - W zależności od atmosfery panującej w domu, będzie ono jawne lub ukryte. Dziecko w wieku 3-5 lat zaczyna interesować się różnicami w budowie ciała albo też różnicami w stroju rodziców. Pojawiają się pytania o nazwy i funkcje różnych narządów. Dodatkowo u maluchów tworzy się tożsamość płciowa - najczęściej na podstawie relacji rodziców budują sobie obraz kobiecości i męskości oraz zachowań z nimi związanych. Ważne jest odpowiadanie na pytania dziecka i zaspokojenie jego wiedzy, zwłaszcza na temat budowy ciała i funkcjonowania narządów.
- **Rozwój seksualny w grupie rówieśniczej** - Grupa dzieci przedszkolnych na ogół swobodnie dzieli się wiedzą, bez zrozumienia

dla norm społecznych. Dodatkowo dzieci często bawią się w doktora, szpital albo podglądają się nawzajem. Czasem maluch przynosi do domu zachowania, które rodzice mogą uznać za niesmaczne i nietaktowne. Ważna wtedy jest rozmowa z dzieckiem, wyrozumiałość i cierpliwe wyznaczanie norm albo korygowanie informacji od innych dzieci.

- **Masturbacja wczesnodziecięca** - Zaczyna się w momencie odpieluchowania, czyli wtedy, gdy dziecko uzyskuje swobodny dostęp do swoich genitaliów. Ważne jest uczenie dziecka prawidłowej higieny ciała (zwłaszcza rąk i narządów płciowych) oraz przypominanie, że strefy intymne są szczególnie wrażliwe na podrażnienia. Starszych przedszkolaków należy uczyć norm społecznych oraz intymności. O ile masturbacja nie jest zbyt częsta i nie staje się formą na rozładowanie napięcia emocjonalnego dziecka, mieści się ona w ramach zachowań normatywnych dla tego okresu rozwoju.